

NOTA DE INFORMARE

și solicitare de propuneri cu privire la semnificația și consecințele recerii întregii piețe de energie electrică la decontarea în orar CET

Ca urmare a cuplării piețelor pentru ziua următoare ale României, Ungariei, Cehiei și Slovaciei în noiembrie 2014, s-a trecut pe PZU la tranzacționarea în orar CET (Central European Time), ceea ce a condus la relativ numeroase solicitări din partea participanților la piața de energie electrică de modificare a reglementărilor astfel încât pe toată piața de energie electrică să se tranzacționeze și să se deconteze tranzacțiile în orar CET.

În cadrul procesului de analiză a necesității și oportunității acestor modificări, ANRE a solicitat Opcom SA și Transelectrica SA să evalueze și să comunice dacă și în ce perioadă ar putea să adapteze toate sistemele informatice și procedurile astfel încât acestea să permită trecerea la tranzacționarea și decontarea în orar CET.

Totodată, ANRE a început un proces de identificare a schimburilor de informații și interacțiunilor dintre participanții la piață care ar necesita adaptări odată cu trecerea la orar CET, prezentate în continuare, în scopul de a evalua beneficiile comparativ cu costurile acestei modificări de ansamblu, inclusiv în perspectiva elaborării de către ENTSO-E, adoptării la nivel UE și implementării codurilor de rețea conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003.

ANRE invită toți participanții la piață să analizeze impactul acestor modificări și să transmită opiniile lor pe marginea acestui subiect, cu argumentele rezultate din cunoașterea în detaliu a activității desfășurate de fiecare, pentru a contribui la luarea unei decizii privind oportunitatea aprobării unei reglementări cu acest obiect.

Situația actuală:

1. PZU funcționează în orar CET, ceea ce înseamnă că tranzacțiile se fac astăzi pentru mâine, începând cu ora 1:00, ora României, până poimâine, ora 1:00, ora României;
2. Pe PCCB-NC, instrumentele sunt definite în orar CET;
3. Alocarea prin licitație explicită a capacităților de interconexiune cu alte sisteme se face pentru orar CET;
4. Restul piețelor/decontărilor funcționează în orar RO, inclusiv piața cu amănuntul.

Schimburii de informații și interacțiuni:

1. **Notificarea (NF) ca PRE la piața de echilibrare (PE): schimburi bloc/import/export/energie planificată a fi produsă/energie planificată a fi consumată în fiecare oră, orar RO;** participanții trebuie să fie atenți ce contracte/tranzacții au făcut în ore RO și ce contracte/tranzacții au făcut în ore CET și să le notifice la OPE în orarul cerut de acesta – **în prezent, orar RO**, inclusiv producția planificată și consumul prognozat;
2. **Notificarea schimburilor transfrontaliere la OTS:** OTS și participantul trebuie să fie atenți să le ceară/transmită în orarul necesar; **în prezent, orar CET;**

3. **Ofertare ca participant la piața de echilibrare (PPE):** participanții trebuie să oferteze puterea la creștere/scădere în orarul cerut de OPE (**în prezent orar RO**), corelat cu notificările producției, conform pct. 1 și corelat cu obligațiile din contractele de servicii tehnologice de sistem (STS);
4. **Verificarea ofertelor pe PE conform contractelor STS:** OPE trebuie să verifice ofertarea pe PE cel puțin a puterilor contractate ca STS, care în prezent sunt în **ore RO**, ca și ofertarea și notificările pe PE;
5. **Decontarea contractelor STS:** în prezent, OTS contractează, verifică și decontează STS în **ore RO**;
6. **Decontarea pentru PPE, efectuată de Transelectrica SA:** măsurătorile energiei livrate sunt comparate cu dispozițiile pe PE și cu puterile notificate și deci trebuie să fie în același orar, **în prezent RO**;
7. **Decontarea pentru PRE-uri, efectuată de Opcom SA:** valorile măsurate ale producției/consumului în fiecare loc de măsurare se compară orar cu schimburile bloc (SB) notificate conform pct. 1, deci trebuie corelate de către **operatorii de distribuție (OD)** și de către **operatorul de măsurare** din cadrul Transelectrica SA (**OMEPA**) cu orarul în care au fost transmise NF în PE; dacă OPE trece la ore CET, atunci înregistrarea de la fiecare punct de măsurare trebuie codificată astfel încât să corespundă orarului de decontare; totodată, procedurile OD prin care măsurătorile consumurilor fără măsurare orară, realizate la momente diferite din lună, se transpun la nivel de interval orar, trebuie să țină seama de orarul utilizat la decontarea ca PRE, **în prezent RO**;
8. **Decontare consumatori finali:** dacă un consumator are măsurare orară, se știe exact cât a consumat în fiecare oră; dacă nu, se repartizează valoarea constatată la măsurarea periodică pe perioada de facturare; probabil consumatorii, mai ales persoanele juridice, vor dori să păstreze facturarea/contabilizarea consumului pe lună în orar RO, care i-ar ajuta la bilanțuri de consumuri etc.; totuși, primirea unei facturi care s-ar referi la o perioadă de consum diferită de luna calendaristică (decalată cu o oră) nu ar crea alte probleme operatorilor economici consumatori, din punct de vedere contabil, fiscal etc.;
9. **Decontare tarife rețea:** tariful de distribuție/transport/serviciu sistem se stabilește de către ANRE cu intrarea în vigoare, de regulă, la data de 1 a unei luni, începând cu ora 0:00 RO, deci operatorii vor trebui să fie atenți la orarul în care primesc informația despre consum, dacă acesta se va decala la trecerea la orar CET;
10. **Raportarea la ANRE:** în prezent, raportarea la ANRE se face pe lună calendaristică, orar RO, corelat cu decontarea pe PE și se verifică închiderea bilanțului cantitativ: dacă decontarea pe PE se va face în orar CET, ANRE va cere raportări tot în orar CET; până atunci, participanții trebuie să fie atenți ca raportările la ANRE să fie în orar RO, așa cum sunt cele pentru decontare;
11. **Înregistrarea în contabilitate:** facturile intră în raportările contabile (balanță, cont de profit și pierdere, bilanț) corespunzător datei la care au fost emise/primate, iar nu perioadei de livrare la care se referă; corelat cu aceasta se fac și decontări de TVA, impozite etc. Pentru contabilitatea de gestiune sau alte analize, trebuie atenție în sensul utilizării aceluiași orar pentru toate mărimile, pentru a nu apărea inadvertențe.

Vă rugăm să transmiteți la ANRE completările, observațiile și opiniile dvs. pe tema în discuție, prin e-mail la adresele dcristescu@anre.ro, gsbarnea@anre.ro, în format prelucrabil (Word).